

Hur kan vi arbeta med poesi vårterminen 2019?

På SLS-mötet den 19 februari bestämde vi att alla åldrar; förskoleklass till årskurs 9, arbetar med poesi på något sätt, under en valfri tid under vårterminen. Bra att veta är att den 21 mars är det Världspoesidagen, World Poetry Day!

Dikttoppen

Vecka 1: Dikttoppen! Vi badar i poesi. Vi högläser en dikt om dagen.

Vi högläser dikter, känner rytmen tillsammans, hänger upp dem i klassrummet. Förslagsvis en dikt per dag, eller flera. På fredagen i diktveckan röstar vi fram den vinnande dikten. Den vinnande dikten lägger vi ut på SLS-sidan, under dikttoppen!

Vecka 2: Nu får eleverna skriva egna dikter, gärna två eller flera olika

Tips

1. Enkla snabbskrivna dikter med 11 ord, så kallade elvingar. De kan göras i alla åldrar. Se exempel här på olika versioner:

<https://www.barnensbibliotek.se/Skriv/Elvingar/tabid/1152/Default.aspx>

<https://camillajoensson.wordpress.com/2015/04/22/supersnabba-dikter/>

<http://lillaskolbiblioteksbloggen.blogspot.com/2017/03/svart-liten-spindel-poesidag-arskurs-3.html> <http://skrivarkulan.blogspot.com/2006/02/elvingar.html>

2. Heartmaps, ett sätt att samla sina tankar utifrån olika startmeningar. Jag blir glad när... Jag är tacksam för... Det här vill jag förändra... Hjärtkartan kan sedan bearbetas till en dikt. Bläddra i boken Heartmaps här:

<https://issuu.com/smakprov/docs/9b13e0e1d6e3bbd4b640620c9a61fc35ff8f4bab>

Vad är heartmaps? Se en kort film här:

<https://www.facebook.com/noklaromedelak46/videos/1280546475379789/?ref=tahoe>

3. Dikter med startmening hämtad från en text eller en dikt. Det blir en upprepning i början av varje rad, en anaför.
Min katt är snäll och svart
Svart som natten
Natten med måne och stjärnor
5. Fakta före dikten, se Anne-Marie Körlings idé. Vi kan inspireras av Anne-Maries exempel och skriva egna rubriker för att samla ord inom andra områden före dikten. Ett exempel här om "Ången" som kan appliceras på andra teman.
<http://korlingsord.se/archives/41227>
6. Cirkeldikt – Första och sista raden är likadan.
Jag vill att du ska se mig
Jag vill gärna leka med dig
Du är snäll och fin
Jag vill att du ska se mig

7. I häftet ”Livsviktig poesi” kan vi hämta inspiration och kunskap om flera olika sorters dikter. Läs mer här: <http://josefsahlin.se/wp-content/uploads/Livsviktig-poesiLararhandledning.pdf>
8. Dikter som är resultatet av att man skurit ner orden i en berättelse, se tips här: <http://skrivarkulan.blogspot.com/2006/02/frsta-dikterna.html>
9. Black out poetry i engelskan:
<https://miasklassrum.wordpress.com/2015/05/29/blackout-poetry-poesi-somengagerar/>

Black out poetry i svenskan:

<https://www.youtube.com/embed/S3inslyoUb4?feature=oembed>

<https://tidningengrundskolan.se/kreativt-klassrum-med-blackout-poetry/>

10. Cut up poesi, ett sätt att skapa dikt av ord som redan finns. Läs mer här, ett exempel från åk 9. <https://oppetklassrum.wordpress.com/2016/04/21/cut-up-poesi/>
11. Vi härmar en färdig dikt. Byter ut ord.
12. Samla ord du gillar inom ett område. Stryk under orden du gillar extra mycket och upprepa dem i dikten. Starta och avsluta med samma ord. Känn rytmen. Illustrera.
13. Vad är utmärkande för en dikt? Bra tankar i korthet här:
https://www.polarbibblo.se/skriva/poesi/poesi_prosa_och_poesi.php

I en dikt är
varje ord
viktigt
Raderna är ofta
korta ojämna

Poesi = dikt Prosa = berättelse

14. Vad kan en dikt handla om? Bra tankar och inspiration här:
https://www.polarbibblo.se/skriva/poesi/poesi_vad_ska_en_dikt_handla_om.php

- Dikter kan handla om precis vad som helst
- Ibland känns det som att lägga ett pussel med ord

Mårten Melins bok

Jag är ett litet liv Den handlar om vänskap och känslor, hamstrar och hundar.

Läs gärna ett reportage från årskurs 4 i Piteå, om deras arbete med poesi.

<https://www.pt.se/barn/diktbok-ska-locka-till-lasning-8796423.aspx>

Poesiveckor torsdag 21 mars, v 12 , 13 och 14

I årskurs 6 startar vi den 21 mars på World Poetry Day.

Alla lärare börjar sina lektioner med att läsa en dikt. Dikterna som läses under dagen sätts upp i klassrummet. Fortsätt sedan gärna läser dikter även på fredagen. Om tid finns på lektionerna i svenska under dagen låt gärna eleverna leta egna dikter i böcker eller på nätet och läsa upp för sina klasskompisar. Sätt upp även dem på väggen. På fredag eftermiddag röstar vi fram bästa dikten. Skicka den vinnande dikten till carina.arthursson@mullsjö.se.

Lektioner

1. Start för att skapa inspiration: Youtube:
<https://www.youtube.com/watch?v=UuMg-akvA-g> (Björn Gustavsson läser dikt i mellanakten på Melodifestivalen)
2. John Lundvik To late for Love. Är det en dikt?
3. Vi skriver Blackout poetry utifrån vårhögläsningbok.
4. Vi läser olika typer av dikter och analyserar form och innehåll (dikter som rimmar, dikter med upprepningar, poetiska texter i obunden form och ev. Haikudikter)
5. För att utveckla elevernas målande språk arbetar vi med metaforer och liknelser
6. Barnen skriver egna upprepningsdikter utifrån poesihjärtan.
7. Barnen skriver egna dikter i valfri form utifrån poesihjärtan.
8. Nu är det dags att framföra sin egen eller någon annans dikt. Innan de framför tittar vi på olika exempel på youtube hur dikter kan framföras och tränar så klar
9. Förhoppningsvis hinner vi också koda dikter på datorn.
<http://fabelmakaren.se/2019/03/15/koda-i-sprakundervisningen/>